

Saksbehandler: Eli Eriksrud
Arkivsaksnr.: 18/541

Arkiv:

SAKSUTVALG FOR POLITISK ORGANISERING MM: ANTALL MEDLEMMER I KOMMUNESTYRET

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- ✓ K-sak 22/18 (møte 22.03.18): Saksutvalg for politisk organisering mm: Første delrapport – Antall medlemmer i kommunestyret og politisk organisering: Saken ble utsatt.
- ✓ K-sak 69/17 (møte 28.09.17): Evaluering og vurdering av politisk organisering – opprettelse av saksutvalg.
- ✓ K-sak 58/14 (møte 19.06.14): Ny kommunestyreperiode: Politisk styringsstruktur og antall representanter i kommunestyret

Sammendrag:

I K-sak 22/18 utsatte kommunestyret behandling av saksutvalgets innstilling om antall kommunestyremedlemmer og politisk styringsstruktur gjeldende fra neste kommunevalgperiode. Saksutvalget legger i denne saken fram sin innstilling om antall kommunestyremedlemmer neste kommunevalgperiode. Resterende deler av oppdraget planlegges lagt fram for kommunestyret i løpet av høsten 2018.

Saksutvalget legger fram delt innstilling i spørsmålet om antall kommunestyremedlemmer i neste kommunevalgperiode. Flertallet på to innstiller på 21, mens et saksutvalgsmedlem mener kommunestyret fortsatt bør bestå av 25 medlemmer.

Saksutredning:

Bakgrunn

Kommunestyret opprettet i K-sak 69/17 et saksutvalg som fikk følgende oppdrag:

1. Saksutvalget skal evaluere og vurdere om dagens politiske organisering er hensiktsmessig og forslå eventuelle alternativer for organisering
2. Saksutvalget skal foreslå antall medlemmer i kommunestyret i neste valgperiode
3. Saksutvalget skal evaluere dagens arbeidsdeling mellom kommunestyret og administrasjon ved rådmann, herunder innstillingsrett og avgjørelsesmyndighet og forslå eventuelle endringer
4. Saksutvalget skal gjennomgå politisk reglementshefte og forslå eventuelle forbedringer
5. Saksutvalget skal vurdere delegering fra kommunestyret til faste politiske utvalg og til administrasjonssjefen og forslå eventuelle endringer.

Saksutvalget har tre representanter, ordfører Brit K. Lundgård (leder), Marthe Lang-Ree og Magnar Bjørke. Marthe Lang-Ree fikk i K-sak 2/18, møte 25.01.18, permisjon fra sine

politiske verv for perioden 26.01. – 31.07.2018. Steinar Grimrud ble valgt som nytt fast medlem i saksutvalget.

Saksutvalget legger i denne saken fram sin innstilling når det gjelder antall medlemmer i kommunestyret i neste valgperiode, dvs punkt 2 i oppdraget i K-sak 69/17.

Formelt utgangspunkt

Øyer har over 5.000 innbyggere og skal i hht Kommunelovens § 7 ha minst 19 kommunestyremedlemmer. Inneværende kommunevalgperiode er antallet 25.

Datainnsamling

Beregning av mandatfordelingen i kommunestyret med varierende antall kommunestyremedlemmer.

Med utgangspunkt i valgresultatet ved kommunestyrevalget høsten 2015, er det foretatt en beregning av mandatfordelingen med varierende antall kommunestyremedlemmer. Endret antall kommunestyremedlemmer gir ikke de største endringene mellom posisjon og opposisjon. Opposisjonens andel varierer mellom 39 og 43 % av antallet kommunestyremedlemmer. Det partimessige mangfoldet ivaretas uansett antall, SV (det 12. mandatet) og KrF (det 19. mandatet) hadde beholdt sitt ene mandat selv med 19 kommunestyremedlemmer. Følgende tabell viser mandatfordelingen med alternativt antall kommunestyremedlemmer:

KST-medl	AP	H	KrF	SP	SV	Venstre
19	8	3	1	6	1	Ingen
21	9	3	1	7	1	Ingen
23	10	4	1	7	1	Ingen
25	11	4	1	8	1	Ingen
27	12	4	1	8	2	Ingen

Spørreundersøkelse til kommunestyrets og kontrollutvalgets medlemmer.

I en spørreundersøkelse til kommunestyrets og kontrollutvalgets medlemmer ble blant annet følgende spørsmål stilt: «Hvor mange medlemmer mener du det bør være i kommunestyret?». Svarene fordelte seg slik:

Antall medlemmer	19	21	23	25	27
Svarfordeling	19,4 %	30,6 %	2,8 %	41,7 %	5,6 %

Spørreundersøkelse til ti ordførere i Gudbrandsdalen.

Saksutvalget har i tillegg gjennomført en spørreundersøkelse til ti ordførere i Gudbrandsdalen inkl ordføreren i Gausdal. I de ti kommunene varierer antall kommunestyremedlemmer fra 17 til 25. Fire kommuner har 17, to kommuner har 21 (en av disse har vedtatt å redusere til 17), de siste tre har 19, 23 og 25 (to kommuner) medlemmer i kommunestyret. For å ha mindre enn 19 medlemmer må kommunen ha færre enn 5.000 innbyggere. De fire kommunene med 17 medlemmer har innbyggertall pr 01.07.2017 varierende fra 2027 til 3626. Kommunene med størst innbyggertall har flest medlemmer, Gausdal har 23 med 6181 innbyggere, Nord Fron og Sel har 25 med henholdsvis 5733 og 5901 innbyggere.

Høring

De politiske partiene er invitert til å gi innspill på antall kommunestyremedlemmer neste kommunevalgperiode. Tilbakemeldingene er slik:

Parti	Innspill antall kommunestyre-medlemmer	Partienes kommentarer til sine innspill
Øyer Arbeiderparti	21	Ingen kommentar
Øyer Høyre	19	Ingen kommentar
Øyer Senterparti (SP)	25	Beholde 25 fordi folketallet er stabilt og litt økende. SP ønsker at kommunestyret er mest mulig representativt for alle Øyers innbyggere, partiet tror det er mer krevende å etterstrebe ved et mye lavere antall medlemmer.
Øyer KrF	25	Ingen kommentar
Øyer SV	25	Beholde 25 fordi kommunen har høye ambisjoner om befolkningsvekst.

Vurdering:

Saksutvalgets målsetting er et vitalt kommunestyre, dette er viktigere for utvalget enn antallet kommunestyremedlemmer. Saksutvalget kommer tilbake til tiltak for å vitalisere kommunestyret i forbindelse med øvrige punkter i oppdraget (K-sak 69/17).

Saksutvalget har merket seg at det partimessige mangfoldet i kommunestyret ivaretas selv om antallet medlemmer reduseres til 19 (valgresultatet høsten 2015). Desto færre medlemmer, desto større er selvfølgelig risikoen for at de små partiene faller ut av kommunestyret, KrF fikk det 19. mandatet høsten 2015. Svarene fra kommunestyrets og kontrollutvalgets medlemmer på spørsmålet «Hvor mange medlemmer mener du det bør være i kommunestyret?», viser at 53 % svarer færre enn 25. 42 % svarer videreføring av 25 medlemmer.

Øyer Senterparti og Øyer SV viser til folketallsutviklingen og ambisjoner om vekst, og ønsker på dette grunnlaget å beholde 25 medlemmer.

Flere av de politiske partiene har rekrutteringsutfordringer, dette kan være argument for reduksjon av antallet medlemmer. På den andre siden kan større partigrupper bidra positivt til rekruttering, større grupper kan gi rom for «rekrutterer»/»opplæringsplasser» i kommunestyret.

Saksutvalget legger fram delt innstilling i spørsmålet om antall kommunestyremedlemmer. Flertallet på to innstiller på 21, mens et saksutvalgsmedlem foreslår å beholde dagens 25 medlemmer.

Rådmannens kommentarer til saksutvalgets innstilling:

Rådmannen registrerer grundig arbeid som grunnlag for saksutvalgets innstilling. Involvement er ivaretatt både gjennom spørreundersøkelsen til kommunestyrets og kontrollutvalgets medlemmer og høringen av de politiske partiene. Utover dette er det foretatt en kartlegging av antall kommunestyremedlemmer i andre kommuner.

Rådmannen tar saksutvalgets flertallsinnstilling om reduksjon fra 25 til 21 kommunestyremedlemmer, til etterretning.

Saksutvalgets forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar at det skal være 21 medlemmer i kommunestyret i valgperioden 2019 – 2023.

Brit K. Lundgård

Leder av saksutvalget